

درس خارج فقه استاد حمید درایتی

جلسه سوم، ۲۲ شهریور ۱۴۰۰

موضوع: کتاب الشركة/ شرکت تعاونی / عضویت شرکت

۷- تعداد اعضاء هر شرکت تعاونی نباید کمتر از هفت نفر باشد، مضافاً به اینکه قانون گذار در ضمن يك آیین نامه مستقل، برای هرنوع شرکت تعاونی (بسته به مقدار سرمایه و نوع فعالیت) حداقل و حداکثر عضویت را معین نموده است [1].

۸- خروج هريك از اعضاء، اختیاری بوده و قابل منع نخواهد نمی باشد الا اینکه اعضاء متخصص و تأثیرگذار در شرکت باید انصراف خود از عضویت را شش ماه قبل به اطلاع شرکت برسانند. لازم به ذکر است که اگر خروج هر عضوی موجب ضرر و زیان شرکت شود، جبران خسارات برآمده متوجه همان عضو خواهد بود [2].

۹- در موارد ذیل عضو از شرکت اخراج می شود هرچند این اخراج باید به تصویت مجمع عمومی یا فوق العاده شرکت برسد [3]:

- ازین رفتن شرائط عمومی عضویت.
- عدم رعایت مقررات اساسنامه و یا تعهدات قانونی بعد از صدور دو اخطار.
- اقدام به هر نوع فعالیتی که موجب متضرر شدن شرکت و یا به خطر افتادن حیثیت آن شود و آن ضرر را تا حداکثر يك سال جبران ننماید.
- ۱۰- با فوت هريك از اعضاء حق عضویت او برای وارث واجد شرائط عضویت، محفوظ خواهد بود هرچند در فرض تعدد وراثت ذی صلاح (با وجود ظرفیت شرکت برای عضویت)، ملزم به پرداخت ما به التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود می باشند . [4] بدیهی است که در فرض انصراف کتبی وراثت از عضویت و یا عدم واجدیت شرائط عضویت لغو خواهد شد [5].

---

[1] ماده ۶ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران: حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاونیها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و

تداول ثروت به وسیله آیین نامه ای تعیین می شود که به تصویب وزارت تعاون می رسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

[2] ماده ۱۲ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران: خروج عضو از تعاونی اختیاری است و نمیتوان آن را منع کرد. تبصره ۱- اعضاء متخصص تعاونیهای تولید حداقل شش ماه قبل از استعفاء باید مراتب را کتباً به اطلاع تعاونی برسانند. تبصره ۲- در صورتی که خروج عضو موجب ضرری برای تعاونی باشد، وی ملزم به جبران است.

[3] ماده ۱۳ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران: در موارد زیر عضو از تعاونی اخراج میشود: ۱- از دست دادن هر یک از شرایط عضویت مقرر در این قانون. ۲- عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تعهدات قانونی پس از دو اخطار کتبی توسط هیأت مدیره به فاصله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ اخطار دوم با تصویب مجمع عمومی عادی. ۳- ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و وی نتواند ظرف مدت یک سال آن را جبران نماید یا اعمالی که به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمه وارد کند یا با تعاونی رقابتی ناسالم بنماید. تبصره - تشخیص موارد فوق بنا به پیشنهاد هر یک از هیأت مدیره یا بازرسان و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

[4] یعنی در صورتی که وارثین عضو شرکت فوت شده بیش از یک نفر باشند، حق عضویت متوفی برای یک نفر از آنان محفوظ است و سایرین باید با خرید حداقل یک سهم اقدام به عضویت در شرکت نمایند.

[5] ماده ۱۴ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران: در صورت فوت عضو ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابه التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام نمایند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچکدام واجد شرایط نباشند، عضویت لغو میگردد. تبصره - اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز تعاونی با توافق سایر وراث عضو تعاونی شناخته میشوند.